

*Uczeń niepełnosprawny
w placówce oświatowej*

2015

Regulacje prawne - ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

System oświaty zapewnia w szczególności:

- realizację **prawa** każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci do wychowania i opieki odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju
- **dostosowanie** treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej
- możliwość pobierania nauki **we wszystkich typach i rodzajach szkół** przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami
- opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania **indywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych.**

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych może być prowadzone w:

- przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych
 - przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych
 - przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych
 - innych formach wychowania przedszkolnego
 - młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.
- **Decyzję o wyborze formy kształcenia podejmują rodzice dziecka.**

Kształcenie specjalne zapewnia:

- **starosta** właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole specjalnej, ośrodku, szkole ponadgimnazjalnej,
- **gmina** w przedszkolu, w tym specjalnym, szkole podstawowej lub gimnazjum - ogólnodostępnych lub integracyjnych.

Dyrektor szkoły lub placówki jest odpowiedzialny za realizację zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia (art. 39. ust. 1 pkt. 10 ustawy).

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:

- 1) 18. rok życia – w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 21. rok życia – w przypadku gimnazjum;
- 3) 24. rok życia – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych

Umożliwienie gminie zorganizowania bezpłatnego dowożenia dziecka objętego wczesnym wspomaganie rozwoju i jego opiekuna z miejsca zamieszkania dziecka do szkoły lub placówki, w której to wspomaganie jest prowadzone, a w razie potrzeby także bezpłatnej opieki nad dzieckiem w czasie dowożenia (art. 71b ust. 2c).

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia;
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego tym dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia;
- 3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.
(art. 17 ust. 3a)

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych

Za zgodą organu prowadzącego, **liczba dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych**, w oddziale przedszkola integracyjnego i w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym oraz liczba uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych, w oddziale szkoły integracyjnej i w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej **może być niższa** od liczby określonej w przepisach Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Zaopatrzenie w podręczniki

Zwiększenie kwoty dotacji celowej w odniesieniu do niektórych uczniów niepełnosprawnych

(z niepełnosprawnością intelektualną, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących), posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do ich potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych (art. 22ae ust. 5a) .

W ramach programu rządowego „Wyprawka szkolna” dofinansowane będą podręczniki dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, na których nie jest naliczana dotacja celowa.

Zaopatrzenie w podręczniki

Umożliwienie dokonywania zakupów przez szkołę podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących o wartości wyższej niż przewidziana w art. 22ae ust. 5 ustawy o systemie oświaty, które ze względu na ograniczoną grupę odbiorców (w danym roczniku do ok. 3% populacji uczniów) są droższe od materiałów przygotowywanych dla uczniów pełnosprawnych.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwotę dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 441) - wykonanie upoważnienia zawartego w art. 22 ustawy.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

określa zalecane:

- warunki realizacji potrzeb edukacyjnych,
 - formy stymulacji,
 - rewalidacji,
 - terapii,
 - usprawniania,
- rozwijania potencjalnych możliwości,
 - mocnych stron dziecka,
- inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- najkorzystniejsze dla dziecka formy kształcenia.

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia

Zwiększenie częstotliwości dokonywania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia:

- Zespół (który tworzą odpowiednio nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści, prowadzący zajęcia z dzieckiem/uczniem), co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno---pedagogicznej udzielanej dziecku, oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET).
- Oceny poziomu funkcjonowania dziecka i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno---pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
- Rodzice dziecka albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu tej oceny.

Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny

Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.

Program opracowuje się w terminie:

- 1) **do 30 września** roku szkolnego, w którym dziecko/uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego realizowanie wychowania przedszkolnego albo kształcenie odpowiednio w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub ośrodku, albo
- 2) **30 dni od dnia złożenia** w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub ośrodku, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, albo
- 3) **30 dni przed upływem okresu**, na jaki został opracowany poprzedni program – w przypadku gdy dziecko/uczeń kontynuuje wychowanie przedszkolne albo kształcenie odpowiednio w danym przedszkolu, danej innej formie wychowania przedszkolnego, danej szkole lub danym ośrodku

Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny

- 1) zakres i sposób dostosowania odpowiednio programu wychowania przedszkolnego oraz wymagań edukacyjnych, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z dzieckiem lub uczniem;
- 2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, prowadzących zajęcia z dzieckiem lub uczniem, w tym w przypadku:
 - a) dziecka lub ucznia niepełnosprawnego – działania o charakterze rewalidacyjnym,
 - b) ucznia niedostosowanego społecznie – działania o charakterze resocjalizacyjnym,
 - c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – działania o charakterze socjoterapeutycznym;
- 3) formy i okres udzielania dziecku lub uczniowi pomocy psychologiczno--pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy;

Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny

- 4) działania wspierające rodziców dziecka lub ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno---pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, a w przypadku przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i oddziałów, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1–3 i 6–9 – również ze specjalnymi ośrodkami szkolno---wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi i młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii;
- 5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka lub ucznia, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 4, a w przypadku ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej – także działania z zakresu doradztwa edukacyjno---zawodowego i sposób realizacji tych działań;
- 6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka lub ucznia w realizacji przez przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub ośrodek, o których mowa w § 2 ust. 1, zadań wymienionych w § 5 ust. 1.

Dostosowanie form i metod pracy na zajęciach edukacyjnych

- powinno dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej realizowanych treści nauczania,
- nie może polegać na takiej modyfikacji treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań poniżej zakresu podstawy programowej,
- nie oznacza eliminowania haseł programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań podstawowych,
- nie może prowadzić do ograniczenia treści podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego,
- dostosowanie systemu oceniania bieżącego ,
- dostosowanie warunków organizacji sprawdzianów i egzaminów,

Inne formy dostosowania procesu edukacyjnego ucznia niepełnosprawnego

- **Wydłużenie etapu edukacyjnego**

§ 5. 1. Dla uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można **przedłużyć okres nauki na każdym etapie edukacyjnym o jeden rok**, zwiększając proporcjonalnie wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu podejmuje rada pedagogiczna, po uzyskaniu **pozytywnej opinii zespołu**, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, oraz zgody rodziców ucznia.

4. Decyzje, o których mowa w ust 2 podejmuje się nie później niż:

1) w przypadku szkoły podstawowej – do końca lutego danego roku szkolnego odpowiednio w klasie III i klasie VI;

2) w przypadku gimnazjum oraz szkoły ponadgimnazjalnej – do końca lutego w ostatnim roku nauki w gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej,

- **Sprawdziany, egzaminy**

- dostosowania zgodne z komunikatem dyrektora CKE,
- dostosowanie zgodne z wnioskiem Rady Pedagogicznej,

Zapewnienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej

System oświaty zapewnia **każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu**, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki **wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną**, stosownie do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest także **rodzicom uczniów oraz nauczycielom**, w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

Dyrektor szkoły organizując pomoc psychologiczno-pedagogiczną współpracuje w tym zakresie z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, rodzicami uczniów, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, a także organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Dla uczniów:

- niepełnosprawnych,
- niedostosowanych społecznie,
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- szczególnie uzdolnionych,
- ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- z zaburzeniami komunikacji językowej,
- chorych przewlekle,
- w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
- z niepowodzeniami edukacyjnymi,
- z trudną sytuacją bytową, zaniedbanych środowiskowo,
- z trudnościami adaptacyjnymi,

Pomoc dobrowolna i nieodpłatna

Zajęcia rewalidacyjne

Dla uczniów

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Zajęcia obowiązkowe

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Organizowane z inicjatywy:

- Ucznia,
- Rodziców ucznia,
- Dyrektora przedszkola, szkoły, placówki,
- Nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem,
- Pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej,
- Poradni,
- Asystenta edukacji romskiej,
- Pomocy nauczyciela,
- Pracownika socjalnego,
- Asystenta rodziny,
- Kuratora sądowego.

Zajęcia rewalidacyjne

Organizowane zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Organizacja:

- Nauczyciel, specjalista lub inna osoba po stwierdzeniu potrzeby informują wychowawcę klasy,
- Wychowawca klasy – planuje, koordynuje udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej (formy, okres ich udzielania, wymiar godzin, współpracuje z rodzicami lub pełnoletnim uczniem, innymi nauczycielami, poradnią),
- Dyrektor – informuje pisemnie rodziców albo pełnoletniego ucznia o formach, okresie udzielania pomocy oraz wymiarze godzin,
- Zespół dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego

Zajęcia rewalidacyjne

Organizacja:

- Dyrektor – planuje w arkuszu organizacji pracy szkoły zgodnie z zaleceniami,

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Zajęcia rewalidacyjne
<p>Wymiar godzin zajęć w zakresie pomocy psychologiczno - pedagogicznej ustala się z uwzględnieniem godzin do dyspozycji dyrektora, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. KN</p>	<p>Wymiar godzin w oddziale specjalnym SP. G. – 1150 godzin na oddział ZSZ – 960; LO; T – 900;</p> <p>w oddziale ogólnodostępnym i integracyjnym SP. G. ZSZ– 190 na ucznia, LO - 180; T – 240</p> <p>Tygodniowy wymiar godzin: 10 - 12 godzin – oddział specjalny na oddział 2 godziny – oddział integracyjny na ucznia</p> <p>W szkoła dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym: 960 godzin na oddział – 10 godzin tygodniowo na oddział w oddziałach specjalnych 190 godzin na ucznia – 2 godziny tygodniowo na ucznia w szkole integracyjnej.</p>

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:

- 1) klas terapeutycznych;
 - 2) zajęć rozwijających uzdolnienia;
 - 3) zajęć dydaktyczno - wyrównawczych;
 - 4) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
 - 5) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej — w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych;
 - 6) warsztatów,
 - 7) porad i konsultacji.
- Rodzicom uczniów i nauczycielom – porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia

Zajęcia rewalidacyjne

- 1) korekcyjne wad postawy,
- 2) korygujące wady mowy,
- 3) orientacji przestrzennej i poruszania się,
- 4) nauki języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji,
- 5) inne, wynikające z programów rewalidacji.

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

W przedszkolu i placówce pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- 2) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 3) porad i konsultacji.

Rodzicom uczniów i nauczycielom – porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia

Zajęcia rewalidacyjne

W ramach **zajęć rewalidacyjnych** należy uwzględnić w szczególności:

- 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku dziecka lub ucznia niewidomego
- 2) naukę języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku dziecka lub ucznia niesłyszącego lub z afazją
- 3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku dziecka lub ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej		Zajęcia rewalidacyjne
Zajęcia rozwijające uzdolnienia	do 8 uczniów	Liczebność uczniów na zajęciach rewalidacyjnych nie została sprecyzowana w żadnym akcie prawnym. Zajęcia mogą mieć formę zajęć indywidualnych lub grupowych zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	do 8 uczniów	
Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne	do 5 uczniów	
Zajęcia logopedyczne	do 4 uczniów	
Zajęcia socjoterapii	do 10 uczniów	
Zespół dokonuje oceny efektywności pomocy pp udzielanej uczniowi po zakończeniu jej realizacji, Oceny efektywności udzielanej formy pomocy dokonuje się przed upływem określonego terminu na wniosek osób zainteresowanych.		Zespół nie rzadziej niż dwa w roku szkolnym dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności m.in. zajęć rewalidacyjnych i w miarę potrzeb dokonuje modyfikacji indywidualnego programu.

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej		Zajęcia rewalidacyjne
Godzina zajęć rozwijających uzdolnienia	45 minut	Zajęcia rewalidacyjne trwają 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie tych zajęć w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla dziecka łączny tygodniowy czas tych zajęć.
Godzina zajęć dydaktyczno – wyrównawcze	45 minut	
Godzina zajęć specjalistycznych	60 minut	

Czas trwania zajęć prowadzonych dodatkowo, w szczególności zajęć rewalidacyjnych, powinien być dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosić:

- 1) z dziećmi w wieku 3–4 lat – około 15 minut,
- 2) z dziećmi w wieku 5–6 lat – około 30 minut.

Wsparcie rozwoju ucznia niepełnosprawnego

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie dla rodzaju prowadzonych zajęć.

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Porady i konsultacje dla uczniów oraz porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla rodziców uczniów i nauczycieli prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Zajęcia rewalidacyjne

Zajęcia rewalidacyjne mogą być prowadzone przez nauczycieli posiadających odpowiednie przygotowanie zgodne z rodzajem niepełnosprawności dzieci oraz profilem prowadzonych zajęć m.in. pedagog, psycholog, logopeda czy specjalista rehabilitacji ruchowej.

Nauczyciele i specjaliści

1. W przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, przedszkolach integracyjnych, szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i szkołach integracyjnych **zatrudnia się** dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Nauczyciele i specjaliści

2. W przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczają **dzieci z autyzmem, w tym zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi,** od 1 stycznia 2016r. zatrudnia się dodatkowo:

- ❖ nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, lub
- ❖ specjalistów, lub
- ❖ asystenta nauczyciela, o którym mowa w art. 7 ust. 1e ustawy - w przypadku klas I-III szkoły podstawowej, lub
- ❖ pomoc nauczyciela,

z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Nauczyciele i specjaliści

3. W przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczają **dzieci z innymi niepełnosprawnościami niż autyzm, w tym zespół Aspergera lub niepełnosprawności sprzężone**, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudnić dodatkowo:

- ❖ nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, lub
- ❖ specjalistów, lub
- ❖ asystenta nauczyciela, o którym mowa w art. 7 ust. 1e ustawy - w przypadku klas I-III szkoły podstawowej, lub
- ❖ pomoc nauczyciela,

z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Wsparcie szkół i placówek w pracy z dzieckiem niepełnosprawnym

Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną

- Profesjonalne wsparcie w rozwiązywaniu problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez prowadzenie działań diagnostycznych, terapeutycznych, wydawanie opinii i orzeczeń, a także realizację działań profilaktycznych,

Wsparcie ze strony ośrodków specjalnych

- Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne zobowiązane są, w zależności od potrzeb, do działań wspierających przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i oddziały.

**Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych,
sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
(Dz. U. z 2012 r. poz. 1169)**

**Państwa Strony uznają prawo osób
niepełnosprawnych do edukacji.**

W celu realizacji tego prawa bez dyskryminacji i na zasadach równych szans, Państwa Strony zapewnią włączający system kształcenia umożliwiający integrację na wszystkich poziomach edukacji i w kształceniu ustawicznym.

(art. 24 Konwencji)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ